

Bestyrelsens beretning for perioden 2009-2011

Konstituering

Ved generalforsamlingen i 2009 forlod Peder Wiben, Klaus Bjerre, Agnete Holst Andersen, Lars Husegaard og Nikolaj Petersen bestyrelsen. De blev erstattet af Jenny Strid Lundsgaard, Janni la Cour, David Kyng, Trine Finne Loo og Rasmus Thestrup Østergaard. Marie Kongskov blev valgt som suppleant. Denne gang går to medlemmer af, nemlig Mette Rønje, der har siddet 6 år i bestyrelsen og Casper Døssing, der har siddet i 4 år.

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig og foretog i den forbindelse en mindre omlægning af bestyrelsens struktur. Bestyrelsen fik således en meget flad struktur inddelt i forskellige overordnede ansvarsområder, hvor Casper Døssing og Janni la Cour fortrinsvist tog sig af stx, Trine Finne Loo og Jenny Strid Lundsgaard har taget sig af historie på HF, og dermed i særlig grad KS. Herudover har Mette Rønje haft HF-enkeltfag som sit ressortområde, mens Peder Kragh, David Kyng og Mikkel Elklit Olsen har siddet i Internationalt udvalg. Rasmus Thestrup Østergaard har fungeret som kasserer, og som forbindelsesled til EMU- og Noter redaktør Peder Wiben og leder af den daglige drift Klaus Bjerre. Desuden har Peder Kragh fungeret som kursusregnskabsansvarlig, og der har været et udvalg omkring Historiekonkurrencen bestående af Mikkel Elklit Olsen, Mette Rønje, Rasmus Thestrup Østergaard og David Kyng. Casper Døssing har været foreningens repræsentant ved møderne i Pædagogisk Samarbejdsudvalg under GL, og i Fagligt Forum sammen med fagkonsulent Lene Jeppesen, repræsentant fra universiteterne Harry Haue, repræsentant fra gymnasielærerne Fleming Kiilsgaard samt rektor og tidligere fagkonsulent Torben Jakobsen. Endelig blev den afgående formand Agnete Holst Andersen valgt som revisor, idet Ulrik Grubb stoppede i dette embede.

Bestyrelsen har i denne periode holdt møder 4-5 gange pr. år af omkring et døgn varighed. I det omfang det overhovedet har været muligt har fagkonsulent Lene Jeppesen deltaget, og vi har i bestyrelsen haft et aldeles udmærket samarbejde med fagkonsulenten. På bestyrelsesmøder har vi diskuteret lærerplaner, indhold og forbedring af Noter, kursusaktivitet, politiske tiltag mv.

Regionerne

En stor del af foreningens arbejde foretages imidlertid af vores mange gode og arbejdsomme regionssekretærer, der forsøger at afholde mindst et regionalt kursus om året. Regionssekretærene deltager endvidere i skoleårets første bestyrelsesmøde, hvor de kommer med input omkring deres eget arbejde og forslag til det videre arbejde i bestyrelsen.

I denne forbindelse skal det nævnes, at Jørgen Ryden Rømer, Hasseris Gymnasium & IB, i 2010 havde 25 års jubilæum som regionssekretær.

På EMU'en og i Noter kan man til enhver tid se hvem, der er regionssekretær og hvilke kurser, de udbyder i den kommende tid.

Politisk arbejde

På det fagpolitiske område har perioden 2009-2011 været mere rolig end de foregående perioder. I starten af perioden var bestyrelsen engageret i at udvikle alternativer til ministeriets forslag i forbindelse med KS-eksamen. Som formand fremlagde jeg en række kritikpunkter af sammenlægningen af eksamensprojektet og KS-eksamen for Jarl Damgaard i PSGL. Denne påpegede, at der var tale om en spareøvelse, og at foreningen var velkomne til at fremsætte alternative udgiftsneutrale forslag inden for 14 dage. Tiden var dog for knap til, at bestyrelsen kunne fremlægge et realistisk forslag vi kunne stå inde for.

Desuden har bestyrelsen deltaget i et fornuftigt samarbejde med fagkonsulent Lene Jeppesen om revisionen af lærerplanen. Disse samtaler gik godt og bestyrelsen mener, at revisionerne generelt er gode. Eneste undtagelse er de nye bestemmelser om, at der i fremtiden skal laves eksamensmateriale i alle gennemgåede forløb. Bestyrelsen har ved flere lejligheder påpeget, at dette er u hensigtsmæssigt, og vi frygter, at det kan føre til en form for berøringsangst i forhold til nye emner.

Endelig har bestyrelsen i 2010 gjort AT-fagkonsulenterne Rene Bühlman og Bjørn Grøn samt daværende undervisningsminister Bertel Haarder opmærksom på det problematiske i, at historiefaget begrænses metodisk i AT-sammenhæng. Vores protest blev modtaget i stilhed.

I forbindelse med studieretningsprojekterne har bestyrelsen taget initiativ til at få udarbejdet en stribe problemformuleringer, der kan tjene som eksempler på, hvordan en sådan kan se ud. Disse problemformuleringer er blevet diskuteret med såvel fagkonsulent Lene Jeppesen som de deltagende fags fagkonsulenter. Problemformuleringerne er placeret på EMU'en og vil forhåbentlig inspirere til udviklingen af nye formuleringer samt til diskussion af, hvad en god problemformulering til et studieretningsprojekt indeholder.

Fagets status

Ved sidste generalforsamling blev det diskuteret, hvorvidt historiefaget skulle degraderes til et b-niveau. Denne snak er næppe relevant i dag, hvor det er tydeligt, at selvom historiefaget er skåret i timetal, har eleverne klart vist, at de ønsker at benytte historie. Det er således interessant at bemærke, at historie er blandt de mest anvendte fag i både AT og studieretningsprojekter. På den måde kan man med lidt frækhed sige, at historie i vid udstrækning har båret de naturvidenskabelige fag ind i AT.

Bestyrelsen har endvidere forsøgt at etablere et samarbejde mellem repræsentanter for universiteterne, folkeskolen, seminarerne, hhx, hf og stx – det såkaldte "Forum for historieundervisning". Formålet var erfaringsudveksling og historiedidaktiske diskussioner. Desværre har det ikke været muligt at fastholde dette samarbejde.

At historiefaget har oplevet en øget bevågenhed på det sidste afsløres af, at bestyrelsen flere gange er blevet kontaktet af dagblade, Danmarks radio og TV2, der blandt andet har efterspurgt forklaringer på den forøgede interesse for historie blandt unge. I samme åndedrag kan nævnes, at Peder Kragh midt i eksamenstravlheden gav et interview til DR's P1 den 11. juni 2011, hvor diskussionen gik på de studerendes færdigheder. Interviewet ligger på DR's hjemmeside:

<http://www.dr.dk/P1/Alletidershistorie/Udsendelser/2011/06/21151347.htm>.

Interessen for historie blev også tydelig, da bestyrelsen omkring jul 2010 indgik et samarbejde med Copenhagen Films om udviklingen og produktionen af små 5-10 minutters kortfilm med fokus på konkrete

historiske mindesteder og begivenheder. Der skulle desuden udvikles elektroniske tidslinjer til brug i undervisningen. Desværre ønskede undervisningsministeriet ikke at støtte dette projekt, og hverken Copenhagen Films eller Historielærerforeningen mente at have midlerne til at gennemføre opgaven på egen hånd. Det positive i denne sammenhæng er dog interessen for historiefaget, idet DR-K på forhånd havde planer om at vise de små kortfilm.

Historiekonkurrencen

Historiekonkurrencen blev startet efter norsk forbillede og skulle fungere som et flagskib for faget, men efter et par år med svigtende deltagelse har bestyrelsen besluttet at omstrukturere konkurrencen. Den præcise udformning har taget mange diskussioner og forespørgsler at nå frem til, hvorfor håbet er, at mange vil deltage. I stedet for som tidligere at være baseret på en klassisk historieopgave vil konkurrencen i højere grad tage udgangspunkt i formidlingen af det historiske stof. Desuden vil konkurrencen blive afviklet over en enkelt dag inden for en periode på fjorten dage på samme måde, som det kendes fra andre fags olympiader. Det er håbet, at denne struktur, der ikke betyder væsentligt merarbejde for eleverne, vil animere flere til at bidrage.

Økonomi og medlemstal

Historielærerforeningen har en solid økonomi, hvilket vil fremgå af kasserens beretning. I denne forbindelse er det afgørende, at der sendes en stor tak til Klaus Bjerre, der de sidste to år har fungeret som daglig leder og har sørget for at holde styr på økonomien og sikret inddrivelse af kontingenter. Dette har betydet, at medlemstallet har været støt stigende således, at foreningen på et fagdidaktisk kursus rundede medlem nummer 1492, hvilket naturligvis blev behørigt fejret.

I den sammenhæng er det vigtigt at understrege den betydning en høj organisationsprocent har; både fordi det sikrer en god og sund økonomi, men også fordi det giver ekstra vægt og gennemslagskraft i forhold til for eksempel politikerne. Her er det bekymrende, at der har været en stigende tendens til at nye medlemmer forlader foreningen efter 1-2 års medlemskab – det må være en opgave for den kommende bestyrelse at undersøge dette frafald.

Kurser

Historielærerforeningen har deltaget i flere udviklingskurser i den forgangne periode. Her skal nævnes samarbejdet med Religionslærerforeningen og Foreningen Af Lærere i Samfundsfag (FALS) omkring udviklingen af KS. Dette har udmøntet sig i to kurser i henholdsvis Aalborg og Nyborg i september 2011.

Endvidere har historielærerforeningen deltaget i et udviklingsprojekt med fysik omkring det flerfaglige samarbejde. Dette resulterede i et kursus, der blev afholdt medio september 2010, og omfattede alt fra langbuer til Bohr, bomber og telegrafene.

Endelig har foreningen søgt og fået tildelt midler til et udviklingsprojekt omkring ny skriftlighed, der starter august 2011.

På kursusfronten har bestyrelsen i den forgangne periode samarbejdet med en del eksterne aktører – nogle med større held end andre. Først og fremmest skal det fine samarbejde med det teologiske fakultet på Københavns Universitet om et Grundtvig-kursus fremhæves. Dette var en pæn succes, og de har inviteret os til at være med i fremtiden med lignende kurser, der kan have interesse for historikere – for eksempel et kursus om hellig krig fra forskellige vinkler. Derudover har vi sammen med Udenrigsministeriet og FALS

udbudt et kursus om Danmark og Mellemøsten, hvilket skete tre steder i landet og var finansieret af Udenrigsministeriet. Dette kursus var i særlig grad tænkt som en inspiration til undervisere i KS. Det er i denne forbindelse værd at bemærke, at der fra Udenrigsministeriet har været en betydelig interesse for inddragelse af historielærerne, idet de også har forsøgt at stable et kursus om EU på benene. Det er imidlertid tydeligt, at de ikke har den store erfaring med afholdelse af kurser, og vi har ikke hørt noget nærmere omkring EU-kurset.

Et blik på "De gule sider" i Noter afslører en omfattende og alsidig kursusvirksomhed – fortrinsvist udført af regionssekretærene. Der kan således nævnes kurser i:

- Almenstudieforberedelse og historie (aflyst grundet manglende tilmelding)(v. Peder Kragh og Lene Jeppesen)
- Historie efter reformen (v. Lotte Schou og Susanne Ørnstrøm)
- Historie i fagligt samspil (v. Lotte Schou og Susanne Ørnstrøm)
- Sønderjylland set fra Vestfronten – og fra Skamlingsbanken (v. Carsten Lykke Kjeldsen)
- Mellemøsten som områdestudie (v. Poul Steiner og Rasmus Thestrup Østergaard)
- Jelling-anlægget i lyset af de nye udgravninger – og som erindringssted (v. Heidi Funder og Jeppe Bregenov-Pedersen)
- Klimaændringer – hvad betød de? (v. Jørgen Ryden Rømer)
- Tysk nationalfølelse og identitet (v. Henrik Damgaard Andersen)
- Konference om forskning og undervisning i den kolde krig (internat kursus, v. Rasmus Thestrup Østergaard, David Kyng og Mikkel Elklit Olsen)
- Dansk udenrigs- og sikkerhedspolitisk historie efter 1989 (v. Poul Steiner)
- Rejsekursus til Ghana (v. Peder Wiben)
- Rejsekursus til Bulgarien og Makedonien (v. Peder Kragh og Klaus Bjerre)
- Rejsekursus til Skt. Petersborg (v. Trine Finne Loo)
- Rejsekursus til Indien (v. blandt andet Helga Toft)

Herudover er der allerede nye kurser i udbud og under udarbejdelse, så der skal her lyde en opfordring til at holde øje med "De gule sider" i Noter.

Noter

Blandt flere af de nyvalgte bestyrelsesmedlemmer på sidste generalforsamling var der enighed om, at Noter skulle gennemgå en modernisering. Dette er sket gennem en stribe af forskellige tiltag. Mest iøjefaldende er naturligvis overgangen fra sort-hvid til farver, der har løftet det visuelle indtryk af Noter til et nyt niveau. Derudover er tilføjet den erfaringsudvekslende rubrik "Studieturen går til...", hvor der gives bud på studietursmål- og planlægning til såvel klassiske som mere uopdagede destinationer. Herudover er også indført "De blå sider", hvor der fra gang til gang gives bud på undervisningsforløb med tekstangivelser og didaktiske overvejelser. Endelig skal nævnes det sidste faste tiltag som er "Side 9 pigen", der er tænkt som en lille skæv, men oplysende notits om en mere eller mindre kendt historisk personlighed.

Samtidig med disse nyskabelser har perioden 2009-2011 også betydet en afsked med "Stafetten", der aldrig rigtig kom til at fungere som det debatskabende forum bestyrelsen havde håbet.

Bortset fra disse nyskabelser har Noter været ligeså stabil i denne periode som i de foregående perioder, hvilket i høj grad skyldes Peder Wiben, der har fungeret som ansvarshavende redaktør, og i den forbindelse skal lyde en stor tak til Peder for sin store og meget solide arbejdsindsats.

Igen har Noter været præget af stor diversitet både hvad angår emner og spredning mellem faglige og didaktiske numre, hvilket nedenstående liste viser med stor tydelighed:

Nr. 184: Terrorisme

Nr. 185: Mindesteder

Nr. 186: Skriftlighed i historie

Nr. 187: Historie i flerfagligt samspil

Nr. 188: Mindeskrift for Henrik Skovgaard

Nr. 189: Den kolde krig revisited

Nr. 190: Verden udenfor Europa

Nr. 191: Myter og realitet

Internationalt samarbejde

Igen i denne periode har bestyrelsen indgået i internationalt samarbejde med forskellige historieforeninger. Blandt disse er Euroclio, der er en sammenslutning af nationale historielærerforeninger. Bestyrelsen finder det afgørende at bidrage til den didaktisk udvikling og debat på internationalt plan, og desuden er det givtigt at blive konfronteret med ens egen historieundervisning og –opfattelse gennem andres øjne. Beretninger fra disse møder er bragt i Noter umiddelbart efter, at en repræsentant fra bestyrelsens internationale udvalg er vendt hjem.

Derudover er det også værd at nævne medlemskabet af Eustory, der er den europæiske organisation omkring historiekonkurrencen. Dette medlemskab betyder, at vinderen af historiekonkurrencen udover Historielærerforeningens præmie får mulighed for at mødes med de andre nationale vindere til et internationalt seminar.

Diverse

Bestyrelsen har deltaget i et stort anlagt seminar arrangeret af GL. Formålet var at give redskaber og inspiration til arbejdet i en faglig forening, og anledning var omstruktureringen af UVM, hvor der efterfølgende blev lagt op til, at de faglige foreninger skulle spille en større rolle i fagenes udvikling.

Derudover har bestyrelsen gennem PSGI i flere omgange protesteret mod nedskæringerne på fagkonsulent området, hvilket (måske) er blevet hørt – i hvert fald er besparelserne fundet andre steder.

Endelig kan nævnes at bestyrelsen deltager i udviklingen af "Århundredets festival", der er tænkt som en pendant til "Golden Days". Bestyrelsen bidrager ikke økonomisk men bistår med viden og gode råd – specielt i forbindelse med det undervisningsmateriale, der skal udvikles i forbindelse med festivalen.